

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/88/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3511205670
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Záhumenská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3511205670.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a sudkýň JUDr. Gabriely Janákovéj a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXX, A., zastúpeného JUDr. Petrom Harakálym, advokátom so sídlom Košice, Kováčska 28, proti žalovanej: E. F. G., H., I. XX, IČO: XX XXX XXX, zastúpeného SEDLAČKO&PARTNERS s.r.o. so sídlom Bratislava, Štefánikova 8, IČO: 36 853 186, o náhradu škody, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 13. júna 2023, č.k. 7C/137/2011-861, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. m e n í tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 33.964,60 eur od 31.01.2012 do zaplatenia.

V zostávajúcej časti žalobu v časti uplatneného úroku z omeškania z a m i e t a .

Žalobcovi s a p r i z n á v a proti žalovanej nárok na náhradu trov prvoinstančného konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy.

Žiadna zo strán n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým (v poradí druhým) rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 33.964,60 eur od 31.01.2012 do zaplatenia. Výrokom II. vo zvyšnej časti žalobu v časti uplatneného úroku z omeškania zamietol. Výrokom III. rozhodol, že žalobcovi priznáva náhradu trov konania vo výške 100 % z prisúdenej sumy, výška ktorých bude určená osobitným uznesením súdu. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca si v predmetnej veci uplatnil nárok na náhradu škody na zdraví, a to bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia s poukazom na dopravnú nehodu zo dňa 21.08.2010. Súd prvej inštancie priznal žalobcovi náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia za 7.567,5 bodov, pri hodnote jedného bodu 15,38 eur (§ 5 ods. 2, 4 zák. č. 437/2004 Z.z., Opatrenie Ministerstva zdravotníctva SR z 18. mája 2011 č. S4820-OL-2011 o ustanovení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2011), čo predstavuje sumu 116.388,- eur. Po zohľadnení spoluviny žalobcu vo výške 40 % tak náhrada za bolesť predstavuje sumu 69.832,90 eur. V konaní nebolo sporné, že žalovaná plnila žalobcovi titulom sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 34.101,- eur a sumu 1.767,30 eur. Nevyplatená časť náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia tak predstavuje sumu 33.964,60 eur. Súd prvej inštancie konštatoval, že v konaní bolo medzi stranami sporu nesporné, že žalobca zaslal žalovanej podanie - uplatnenie nároku na náhradu škody z ublíženia na zdraví z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia zo dňa 30.09.2011. Týmto žalobca uplatnil u žalovanej náhradu škody z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 115.965,20 eur, ako aj zvýšenie v rozsahu 50 %, čo predstavuje sumu 57.982,60 eur, spolu uplatnil sumu 173.947,80 eur. Ďalej mal za nespornú

skutočnosť, že žalovaná reagovala na uplatnenie nároku žalobcu listom zo dňa 13.10.2011, v ktorom uviedla, že žiada od žalobcu predloženie lekárskeho posudku, znaleckého posudku, lekárskeho správ a zápisnice z lekárskej posudkovej komisie Sociálnej poisťovne s tým, že náhrada škody môže byť poukázaná v prípade, ak bude skončené šetrenie poisťnej udalosti. Spornou bola medzi žalobcom a žalovanou skutočnosť, či žalobcovi patrí úrok z omeškania zo sumy 33.964,60 eur tak, ako ho žalobou uplatnil. Súd prvej inštancie poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 215/2020 zo dňa 28. októbra 2021, ako aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obdo 27/2021. Pokiaľ žalobca poukázal na judikatúru Ústavného súdu SR, konkrétne uznesenie zo dňa 28.09.2017 sp. zn. III. ÚS 596/2017, uviedol, že táto bola prekonaná vyššie uvedeným rozhodnutím Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 215/2020 zo dňa 28. októbra 2021. Súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania nemal žalobcom za preukázaný konkrétny deň, kedy bola žalovanej doručená výzva - uplatnenie nároku na náhradu škody z ublíženie na zdraví z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia zo dňa 30.09.2011, z ktorého dôvodu za tento deň považoval dátum 13.10.2011, kedy žalovaná odpovedala na výzvu žalobcu zo dňa 30.09.2011 listom zo dňa 13.10.2011. S poukazom na § 11 ods. 6, 7, 8 zák. č. 381/2001 Z.z. žalobcovi priznal i úrok z omeškania zo sumy 33.964,60 eur vo výške 9,25 % od 31.01.2012 do zaplatenia. Konštatoval, že zo strany žalovanej nedošlo k poskytnutiu poisťného plnenia v lehote uvedenej v § 11 ods. 6 a ods. 7 zák. č. 381/2001 Z.z. Žalobca má tak nárok na úrok z omeškania po uplynutí troch mesiacov (šetrenie poisťnej udalosti) a 15 dní (lehota na plnenie). Poukázal na počítanie lehôt, ktoré upravuje § 122 Občianskeho zákonníka. V súlade s týmto ustanovením mal za to, že 3-mesačná lehota na prešetrenie poisťnej udalosti, ktorá začala plynúť 13.10.2011, uplynula dňa 13.01.2012. Na ňu nadväzuje 15 dňová lehota na plnenie, ktorá v danom prípade začala plynúť 14.01.2011 a uplynula 30.01.2012, so zohľadnením skutočnosti, že deň 29.01.2012 bola nedeľa, najbližší nasledujúci pracovný deň pondelok 30.01.2012. Deň 30.01.2012 bol posledným dňom splatnosti predmetného poisťného plnenia. Dňom 31.01.2011 sa tak žalovaná dostala so zaplatením sumy 33.964,60 eur titulom náhrady škody - sťaženia spoločenského uplatnenia do omeškania. Súd prvej inštancie konštatoval, že výška úroku z omeškania - 9,25 % ročne je určená s poukazom na § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. (záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013) a § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.01.2013. Ďalej uviedol, že ak bola žalovaná istina vo výške 33.964,60 eur žalovanou žalobcovi už uhradená, úrok z omeškania žalobcovi patrí do dňa, kedy bola táto suma žalobcovi zaplatená (prípísaná na účet). Nad priznanú sumu úroku z omeškania súd prvej inštancie žalobu ako nedôvodnú zamietol. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 1 ods. 1, § 4 ods. 1, § 11 ods. 6, 7, 8, § 15 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z.z., § 122 ods. 1, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 10c, § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/95 Z.z. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 2, § 262 ods. 2 CSP. Konštatoval, že zásadu úspechu vo veci (§ 255 CSP) treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nemožno ho totiž ad absurdum zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Rovnako odborná otázka posudzovaná znalcom môže presahovať možnosti strany sporu, ktorá napr. výšku škody „iba“ odhaduje. Aj tu je primárny fakt, že škoda bola spôsobená; jej výška nasleduje. Žalobcu v takejto veci preto treba považovať za plne procesne úspešného, keďže mal plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia, vyplývajúca z tohto jeho procesného úspechu, závisela výlučne od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. Nárok na plnú náhradu trov konania sa priznáva iba z prisúdenej sumy, čo treba vyjadriť vo výroku rozsudku (k tomu pozri napr. rozhodnutie Krajského súdu Trnava, sp. zn.10Co/191/2017, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 12CoCsp/42/2022, Veľký komentár CSP, C.H.Beck, str.926). V predmetnej veci výška priznanej sumy závisela nielen od znaleckého dokazovania, ale i od určenia miery spoluviny žalobcu, ktorá bola určená na základe úvahy súdu po vykonanom dokazovaní.

2. Proti rozsudku vo výroku I. a v závislom výroku o trovách konania – výrok III. podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná. Uplatnila odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. h/ a d/ CSP s tým, že súdu prvej inštancie vytýkala, že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok v zmysle § 388 CSP zmenil tak, že žalobu v napadnutej časti

zamietne, prizná žalovanej proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Z obsahu podaného odvolania nepochybne vyplýva, že žalovaná sa nestotožnila so záverom súdu prvej inštancie ohľadom výšky úrokovej sadzby (9,25 % p.a.). Súdu prvej inštancie vytýkala, že ustálil ako prvý deň omeškania žalovanej s plnením deň 31.01.2012, kedy bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky určená na 1,00 % p.a. (táto sadzba bola platná v období od 14.12.2011 do 10.07.2012, do ktorého spadá začiatok omeškania žalovanej). Mala za to, že v zmysle § 3 ods. 1 nariadenia v spojení s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka úroková sadzba úroku z omeškania predstavovala 9 % p.a. a priznanie nároku na úrok z omeškania nad 9 % p.a. je preto nedôvodné. Pokiaľ súd prvej inštancie priznal žalobcovi nárok na úrok z omeškania vo výške 9,25 % p.a., zo žiadnej časti odôvodnenia rozsudku nemožno abstrahovať dôvod priznania úroku z omeškania v tejto výške. Žalovaná mala za to, že strohé a navyše nesprávne konštatovanie o dôvodnosti nároku na úrok z omeškania vo výške 9,25 % p.a. preto neobstojí. V uvedenom poukázala, že aj vo vyjadrení zo dňa 18.04.2023 namietala nesprávnosť výšky uplatňovaného nároku na úrok z omeškania a k vyjadreniu pripojila prehľad kľúčových úrokových sadzieb Európskej centrálnej banky, pričom o predmetnom vyjadrení ani argumentácii žalovanej nie je v odôvodnení napadnutého rozsudku žiadna zmienka. Mala za to, že absencia riadneho a presvedčivého odôvodnenia napadnutého rozsudku v načrtnutých súvislostiach má za následok jeho nepreskúmateľnosť.

3. Žalobca v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s rozsudkom súdu prvej inštancie, považuje ho za správny a za riadne odôvodnený. Navrhol odvolaciemu súdu, aby rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

4. Žalovaná v replike k podanému vyjadreniu uviedla, že zotrúva na svojej argumentácii, ktorú prezentovala v podanom odvolaní, súdom priznaný nárok v rozsahu povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške presahujúcej 9 % ročne zo sumy 33.964,60 eur od 31.01.2012 do zaplattenia považuje za nedôvodný a nesprávne právne posúdený. Uviedla, že vyjadrenie žalobcu k odvolaniu žalovanej neobsahuje žiadne relevantné skutočnosti či zásadné skutkové tvrdenia a právne závery, ktoré by odôvodňovali správnosť záverov napadnutého rozsudku.

5. Krajský súd v Trenčíne preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutom výroku I. podľa § 388 CSP zmeniť.

6. Rozhodnutie súdu prvej inštancie v jeho zostávajúcej – v zamietajúcej časti (výrok II.) nepreskúmal, keďže táto suspenzívny účinkom odvolania dotknutá nebola.

7. V posudzovanej veci žalobca sa podanou žalobou proti žalovanej domáhal náhrady škody na zdraví, a to bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia v súvislosti s dopravnou nehodou zo dňa 21.08.2010. Súd prvej inštancie v poradí prvým rozsudkom zo dňa 28.11.2017, č. k. 7C/137/2011-582 vo výroku I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 66.035,76 eur, úrok z omeškania zo sumy 33.964,60 eur, vo výške 9,25 % ročne od 30.12.2011 do zaplattenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo výroku II. konanie v časti o zaplattenie sumy 1.726,80 eur s 5,25 % úrokom z omeškania ročne od 24.04.2014 do zaplattenia zastavil. Výrokom III. vo zvyšnej časti žalobu zamietol. O náhrade trov konania rozhodol vo výroku IV. tak, že žalobcovi priznal náhradu trov konania vo výške 21,46 %. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací rozsudkom zo dňa 21.11.2019, č. k. 4Co/294/2018-600 o odvolaní žalobcu a žalovanej rozhodol tak, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej výrokovej časti I., III. a IV. potvrdil, žiadnej zo strán nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 17.08.2022, č. k. 9Cdo/207/2020-808 bol rozsudok Krajského súdu v Trenčíne vo výroku, ktorým potvrdil v napadnutej časti výrok I. rozsudku súdu prvej inštancie v časti priznania úrokov z omeškania zo sumy 33.964,60 eur vo výške 9,25 % ročne od 30.12.2011 do zaplattenia, ako aj v časti výroku o náhrade trov odvolacieho konania zrušený a v tomto rozsahu bola vec vrátená na ďalšie konanie, čím rozhodol o dovolaní žalovanej. Dovolanie žalobcu Najvyšší súd odmietol. Po čiastočnom zrušení rozsudku Najvyšším súdom SR odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania po preskúmaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti výroku I. v časti priznania úrokov z omeškania zo sumy 33.964,60 eur vo výške 9,25 % ročne od 30.12.2011 do zaplattenia, ako aj v závislom výroku o náhrade trov konania zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, akcentujúc potrebu riadiť sa vysloveným právnym názorom dovolacím súdom (bod 25 uznesenia NS

SR), ktorým prisvedčil námietkam žalovanej, že súd prvej inštancie sa s priznaním úrokov v odôvodnení nevysporiadal tak, aby jeho záver bol preskúmateľný. Súdu prvej inštancie vytykal, že z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie k tejto časti nároku sa vzťahujúceho nemožno zistiť, v akých úvahách súdu prvej inštancie má pôvod, resp. na akých skutočnostiach založil svoj záver o vzniku povinnosti na strane žalovanej zaplatiť úroky z omeškania, či o samotnom počiatku rozhodnutím zadaného omeškania, keďže až pozitívny záver v tomto smere, je predpokladom k následnej polemike o výške úroku vo väzbe na voľbu právnej úpravy, vo svetle ktorej možno tento posudzovať. Súd prvej inštancie nedal na takúto otázku konkrétnu odpoveď, v ktorej by sa vysporiadal jasným, zrozumiteľným spôsobom s dôvodnosťou uplatneného nároku. Z odôvodnenia rozhodnutia nemožno zistiť v akých úvahách súd prvej inštancie má pôvod, resp. na akých skutočnostiach založil svoj záver, že uplatnenie nároku žalobcu na úroky z omeškania v danom prípade je právny základ. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení svojho rozhodnutia vo vzťahu k tejto časti prisúdeného nároku obmedzil na uvedenie výšky a obdobia, za ktoré priznáva úrok, pričom jeho odôvodnenie úrokov z omeškania sťaženia spoločenského uplatnenia neposkytuje ani len základné vysvetlenie ako dospel k rozhodnutiu o tom, či a kedy sa žalovaná dostala s plnením do omeškania, ktorú skutočnosť dôvodne namietala žalovaná. Takéto odôvodnenie rozhodnutia je nepresvedčivé, nemožno z neho vyvodiť spôsob vyjadrenia myšlienkového postupu súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie následne rozhodol rozsudkom zo dňa 13.06.2023, č. k. 7C/137/2011-861, ktorým žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 33.964,60 eur od 31.01.2012 do zaplataenia, vo zvyšnej časti žalobu v časti uplatneného úroku z omeškania zamietol. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie riadne a v postačujúcej miere odôvodnil nárok priznaný žalobcovi na úrok z omeškania.

8. Predmetom prieskumu odvolacím súdom v danej veci je výška úrokovej sadzby priznaná súdom prvej inštancie žalobcovi vo výške 9,25 % ročne zo sumy 33.964,60 eur od 31.01.2012 do zaplataenia. Žalovaná namietala nesprávnu výšku úrokovej sadzby, ku ktorej súd prvej inštancie uviedol, že výška úroku z omeškania - 9,25 % ročne je určená s poukazom na § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. (záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013) a § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.01.2013.

9. Úroky z omeškania sú príslušenstvom pohľadávky (§ 121 ods. 3 Obč. zák.). Úrok z omeškania predstavuje zákonnú sankciu za omeškание so zaplataením istiny a na rozdiel od zmluvného úroku ho môže veriteľ požadovať, aj keď neboli dohodnuté. Povinnosť platiť úroky z omeškania vyplýva zo zákona ako dôsledok z omeškania so splnením dlhu (§ 517 ods. 2 Obč. zákonníka). Výšku úrokov z omeškania v občianskoprávných vzťahoch upravuje vykonávací predpis, ktorým je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonáva Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov. Z povahy ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/95 Z. z. vyplýva, že kogentne je stanovená iba horná hranica úrokov z omeškania, ktorej prekročenie nie je prípustné. Z ust. § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. účinného do 31.01.2013 vyplýva, že výška úrokov z omeškania bola o 8 %- uálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd nestotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktorý nesprávne určil výšku úrokovej sadzby podľa ECB. Je tomu tak práve preto, že ak súd prvej inštancie naviazal začiatok úročenia ku dňu 31.01.2012, tak úroková sadzba podľa ECB činila 1 % plus 8%-tuálnych bodov, čo predstavuje úrok vo výške 9 %, ako správne argumentovala žalovaná.

10. Z uvedených dôvodov odvolací súd považoval za nevyhnutné zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa výšky priznaných úrokov.

11. Vzhľadom na zmeňujúce rozhodnutie odvolacieho súdu bolo potrebné rozhodnúť tiež o náhrade trov konania, pričom výrok o trovách konania musí byť v súlade s priebehom celého konania. V prípade rozhodovania o náhrade trov konania je treba prihliadnuť ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať vplyv na stanovenie povinnosti k náhrade trov konania.

12. Podľa § 255 os. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

13. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

14. V okolnostiach danej veci prichádza do úvahy rozhodnúť o trovách strán sporu vzniknutých stranám pred súdom prvej inštancie, v dvoch odvolacích konaniach a tiež v konaní dovolacom.

15. Do aplikácie ust. § 255 CSP sa premieta zásada úspechu v spore, ako esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania. Úspech vo veci súd vždy skúma tak čo do právneho základu veci, ako aj čo do výšky priznaného nároku. Plný úspech v spore sa v zásade zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti a výroku, ktorým sa rozhodlo vo veci. U žalobcu v zásade ide o plný úspech vo veci vtedy, ak bolo žalobe v plnom rozsahu vyhovie. Tak za účinnosti predchádzajúceho procesného predpisu (Občianskeho súdneho poriadku - § 142 ods. 3), tak za súčasného procesného kódexu (vychádzajúc z komentára k ust. § 255 CSP) bolo a je možné priznať strane plnú náhradu trov konania, aj keď bola úspešná iba čiastočne, ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu a v ktorom prípade, pokiaľ ide o trovy právneho zastúpenia takto „čiastočne“ úspešného účastníka, sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia. Teda zásada úspechu vo veci sa uplatňuje aj v konaniach, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu. V týchto prípadoch nejde o procesne neúspešného žalobcu za predpokladu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, príkladom čoho je spor o náhradu SSU (tiež jeho mimoriadneho zvýšenia), v ktorom si žalobca túto náhradu ocení spravidla vyššie, ako na koľko mu ju odhadne súd podľa výsledkov vykonaného dokazovania. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania treba rozlíšiť, čo je základné a čo je sprevádzajúce. Pokiaľ súd aspoň v časti uplatňovanú náhradu prizná, niet sporu o tom, že žalobca je v základe sporu plne úspešným, pričom výška samotnej náhrady (plnenia) závisí od úvahy súdu, čo však nemôže viesť k záveru o jeho procesnom neúspechu.

16. V súvislosti s posudzovaním procesného úspechu strán sporu v konaní, ktorého predmetom je nárok, ktorého dôvodnosť a výšku je možno len predvídať, pretože závisí od znaleckého posudku, resp. úvahy súdu, tak ako to bolo v prípade žalobcu, dáva odvolací súd do pozornosti právnu vedu i praxou akceptovaný názor, podľa ktorého zásada úspechu vo veci (§ 255 CSP) treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však žalobcu, ktorému bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nemožno považovať za procesne neúspešného a ad absurdum ho zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie „presného“ výsledku konania. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Rovnako odborná otázka posudzovaná znalcom môže presahovať možnosti strany sporu, ktorá napr. výšku škody „iba“ odhaduje. Aj tu je primárny fakt, že škoda bola spôsobená; jej výška nasleduje. Žalobcu v takejto veci preto treba považovať za plne procesne úspešného, keďže mal plný úspech, čo sa týka základu uplatneného nároku, a súčasne výška plnenia, vyplývajúca z jeho procesného úspechu, závisela výlučne od úvahy súdu (I. ÚS 24/2021, pozri aj II. ÚS 397/2020, II. ÚS 225/2020).

17. S ohľadom na predmet konania odvolací súd konštatuje, že vec žalobcu je práve tým prípadom, keď výška plnenia bola čiastočne závislá od znaleckého posudku a bezpochyby čiastočne aj od úvahy súdu, a teda prípadom odôvodňujúcim osobitné posudzovanie úspechu a neúspechu v konaní s dôsledkami na rozhodovanie o trovách konania, čo v danej veci ústi do záveru, že žalobca bol v konaní pred súdom prvej inštancie plne úspešný, preto mu patrí proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

18. Odvolací súd rozhodol zároveň o trovách odvolacieho, ako aj dovolacieho konania, a to podľa § 396 ods. 1, 2, § 453 ods. 1, 3, § 262 ods. 1, § 255 ods. 2, keď s prihliadnutím k tomu, že žalobca ako aj žalovaná v konečnom dôsledku v odvolacom, ako aj dovolacom konaní úspešní neboli, žalobcovi (ktorý sa nedôvodne domáhal vyhovie žalobe v celom rozsahu) a ani žalovanej (ktorá nedôvodne namietala v pôvodnom odvolacom, ako aj dovolacom konaní predovšetkým priznanie úrokov z omeškania ako takých) náhradu týchto trov nepriznal.

19. O výške náhrady trov konania žalobcu pred súdom prvej inštancie rozhodne súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

20. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).